

bijzonderheden, die zich in de practijk nog zullen voordoen, zullen zonder bezwaar ingevoegd kunnen worden.

Wij geloven dat door het volgen van het hierboven uiteengezette systeem veel onnodig werk zal kunnen worden voorkomen, daar in een bedrijf van enige importantie de mogelijkheid bestaat dat een groot aantal der werknemers deelnemers aan het consumentencrediet zullen kunnen zijn.

Indien het systeem van het wetsontwerp zou moeten worden gevolgd, dan zou dit medebrengen dat iedere week voor alle deelnemers zegels moeten worden gehaald (eventueel zullen deze misschien voor een aantal weken in voorraad kunnen worden genomen) en dat iedere week deze zegels op de betreffende kaarten worden geplakt, hetgeen een vrij omvangrijk werk zal zijn. Het plakken van z.g. blokzegels, zoals voor de rentekaarten mogelijk is, achten wij in dit geval, voor zover wij dit op het ogenblik kunnen bekijken niet direct mogelijk.

Wij vertrouwen dat de lezers door deze uiteenzetting de titel van dit artikeltje, waardoor verband is gelegd tussen het consumentencrediet en efficiency, nu zullen willen accepteren en hopen dat de inhoud van dit artikeltje er toe zal kunnen medewerken, dat aan de bedrijven in ieder geval na gevraagde en verkregen toestemming de mogelijkheid zal worden gelaten op de hierboven geschetste wijze deze materie administratief te verwerken. Indien dit het geval zou zijn, dan kunnen wij niet anders dan dankbaar zijn en slechts hopen dat de tijd spoedig komt waarop ook voor de premiebetalingen voor de sociale wetten tot een efficiënter systeem zal kunnen worden overgegaan.

BOEKBESPREKING.

Prof. Dr. M. J. H. Smeets: De ontwikkeling van de Inkomstenbelasting. Rede uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van buitengewoon hoogleeraar in de leer van de openbare Financiën en in het belastingrecht aan de Katholieke Economische Hoogeschool te Tilburg op 1 April 1946.
Uitgave W. Bergmans — Tilburg.

door Prof. Dr. P. J. A. Adriani.

Op 26 Januari 1931 aanvaardde de Heer M. J. H. Smeets het lectoraat in het belastingrecht te Tilburg met een openbare les „Het juridisch begrip „belastingen””, het volgend jaar promoveerde hij te Nijmegen op een proefschrift over Inkomen en Vermogen en hun beteekenis voor de welvaart, thans ligt zijn rede bij de aanvaarding van het ambt van buitengewoon hoogleeraar voor ons. Daartusschen in liggen tal van publicaties in verscheiden periodieken over vragen, de belastingheffing en de leer van de openbare financiën betreffend.

Het inkomen heeft blijkens zijn proefschrift steeds de belangstelling van dezen schrijver gehad en dus ook de belasting van het inkomen. Het is dus begrijpelijk, dat hij met aandacht de ontwikkeling van de inkomstenbelasting gadeslaat.

In zijn proefschrift had hij stelling genomen tegen de opvatting, die het *inkomens*begrip wil achter stellen bij het begrip *opbrengst* en heeft hij ook voor de Sociale economie gewezen op het belang van het individueele inkomen. Ook thans worden de begrippen *opbrengst* (objectief) en *inkomen* (subjectief) naast elkaar gesteld en wordt herhaald, wat in het proefschrift uitvoerig was betoogd, dat èn de *opbrengsten* èn het oorspronkelijk *inkomen* uit de productie (ruim opgevat) stammen. Het inkomen — zoo schreef hij in zijn proefschrift — is een zeer belangrijk, echter niet het eenige verschijnsel waarnaar ieders aandeel in de overheidslasten kan worden vastgesteld.

Als men het zóó stelt: het inkomen is een van de belangrijkste factoren waardoor bepaald wordt in welke mate ieder individu in de publieke lasten moet bijdragen, bestaat er dan nog een ontwikkelingsmogelijkheid voor de inkomstenbelasting? De fiscus toch beschouwt het eindresultaat der productie, neemt een deel daarvan tot zich, doch tast de productie niet aan! De formuleering van het inkomen moge ruimer worden gesteld door dat b.v. speculatiewinsten daaronder worden gebracht, doch daardoor wordt de grondgedachte niet aangetast.

En toch is er een ontwikkeling, zoo toonde spr. in zijn rede aan. Deze is te danken aan de nieuwere inzichten omtrent de overdracht van belastingen. Door de beknutting van het inkomen beïnvloedt de belasting de consumptie en daardoor grijpt zij wèl in de productie in. Men is gaan inzien, dat de druk eener belasting zich veel verder voortplant, dan oorspronkelijk werd gedacht. Daarmede verandert de functie, welke vroeger aan de inkomstenbelasting werd toegeschreven. Zij krijgt haar plaats in het kader van het interventionisme, dat langzamerhand in een stelsel van vrije economie in omvang en beteekenis toenam. Ook door middel van de inkomstenbelasting kan in de depressie de bedrijvigheid worden gestimuleerd en in de hausse worden tegengegaan — zelfs al heeft de schatkist de opbrengst der belasting niet noodig.

Zoo komt hij tot een bestrijding van de opvatting, dat de inkomstenbelasting haar tijd heeft gehad als behorende tot een tijd waarin de vrije concurrentie overheerscht. Hij wijst erop hoe de liberale politici zich tegen de inkomstenbelasting hebben verzet en hoe deze eerst aan het einde van het kapitalistische tijdperk uitgroeide tot de belangrijkste heffing. In dit verband wijst hij ook op den hevigen strijd tegen de progressie.

De draagkrachttheorie moge niet meer opperste richtsnoer bij de belastingheffing zijn, zij blijft van beteekenis, zoolang men het individu een eigen plaats blijft toekennen in de productie. Zoolang blijft het inkomen een levend begrip, zoolang zal ook de inkomstenbelasting een plaats in het belastingstelsel behouden. Van deze gedachte, die ik gaarne onderschrijf, heeft spr. nog op verschillende punten de consequenties laten zien in zijn belangrijke rede.

INGEKOMEN BOEKEN

Dr. A. M. Lucas, Bedrijfshuishoudkunde I. Uitgeverij Waltman, Delft. Prijs f 7,25 gebonden.

S. A. de Vries, De administratie van industrieele ondernemingen. Uitgever N. Samsom N.V. Alphen a/d Rijn.